

Uttalelse fra Helgelandssrådet – framtidig FOT-rutetilbud på Helgeland

Helgelandssrådet reagerer kraftig på at Oslo Economics åpner for å fjerne Mosjøen lufthavn, Kjærstad fra FOT-ordningen fra 2028 og redusere tilbudet ved Sandnessjøen lufthavn, Stokka.

Forslaget bygger på en antakelse om at en stor del av dagens reisende fra Mosjøen og omliggende kommuner vil velge den nye lufthavnen i Mo i Rana. Det er et usikkert premiss å bygge en så omfattende endring på.

For innbyggerne i Vefsn, Grane og Hattfjelldal handler dette om langt mer enn kjøretid mellom to flyplasser. Avstander, rutetider, vinterforhold og samlet reisetid må tas med i regnestykket. Å svekke et etablert flytilbud på bakgrunn av antakelser om et reisemønster som ennå ikke finnes, er ikke et godt nok beslutningsgrunnlag.

Vi må ha langsiktige og forutsigbare rammevilkår

Staten må sikre et langsiktig og forutsigbart FOT-rutetilbud på Helgeland, med avtaleperioder som gir kommuner, næringsliv og offentlige virksomheter reell planleggingshorisont.

Dette handler om å unngå usikkerhet rundt framtidige flyruter og gjøre det mulig å planlegge investeringer, arbeidsplasser og offentlige tjenester.

Stortinget har vært tydelig

Da Stortinget behandlet Nasjonal transportplan 2022-2033, slo transport- og kommunikasjonskomiteen fast at **«flyplasstrukturen på Helgeland skal ligge fast»**.

Komiteen viste samtidig til at flyplassene i Vefsn, Alstahaug og Brønnøy har viktige samfunns- og beredskapsfunksjoner, blant annet for helsetilbudet, som ikke ivaretas av utbyggingen i Rana.

Dette var en klar forutsetning da den nye lufthavnen i Mo i Rana ble vedtatt. Helgelandssrådet forventer at staten står ved denne forutsetningen. Den nye lufthavnen i Mo i Rana skal styrke Helgeland, ikke brukes som begrunnelse for å svekke flytilbudet andre steder i regionen.

Flytilbudet er samfunnskritisk infrastruktur

Kortbaneflyplassene på Helgeland er avgjørende infrastruktur for næringsliv, pasientreiser og beredskap. Dette har fått ytterligere betydning etter endringene i spesialisthelsetjenesten, der flere behandlingstilbud er samlet på færre steder. Konsekvensen er at mange pasienter på

Helgeland må reise lengre for utredning, behandling og oppfølging enn tidligere. I en slik situasjon blir et tilgjengelig og velfungerende flytilbud enda viktigere.

Det er derfor ikke forsvarlig å vurdere framtidens FOT-ruter ut fra passasjertall og samfunnsøkonomiske beregninger alene. Konsekvensene for pasienttransport, luftambulanse, beredskap, næringsliv og samfunnsutvikling må tillegges betydelig vekt.

Helgeland er ikke ett bo- og arbeidsmarked med én naturlig flyplass lengst nord i regionen. Regionen har store avstander og flere bo- og arbeidsmarkedsregioner. Flyplassene fyller ulike funksjoner og må ses som deler av et samlet transportsystem.

Helgelandssrådet krever derfor at:

1. Mosjøen lufthavn, Kjærstad fortsatt omfattes av FOT-rutetilbudet etter 2028.
2. Rutetilbudet fra Sandnessjøen lufthavn, Stokka ikke reduseres.
3. Stortingets forutsetning om at flyplasstrukturen på Helgeland skal ligge fast respekteres.
4. Et etablert flytilbud dekker faktisk behov og ikke svekkes på bakgrunn av antakelser om framtidige reisemønstre.
5. Konsekvenser for helse, beredskap, næringsliv og samfunnsutvikling tillegges reell vekt i den videre behandlingen basert

Den nye lufthavnen i Mo i Rana skal være et tillegg til Helgelands infrastruktur – ikke et argument for å bygge ned tilbudet andre steder.

Helgelandssrådet, 21. september 2026

Rune Krutå (sign.)
Leder

Kontaktinformasjon:

Helgelandssrådet

E-post: post@hel.no

Leder: Rune Krutå – rune.kruta@vefsn.kommune.no – 454 99 603

Sekretariatsleder: Stig Sørre – stig.sorra@hel.no – 902 14 433